

Академик Рајко Кузмановић

**УВОДНИ ГОВОР
НА НАУЧНОМ СКУПУ
“ПРВИ СВЈЕТСКИ РАТ – УЗРОЦИ И ПОСЛЕДИЦЕ“
У ОРГАНИЗАЦИЈИ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЈЕТНОСТИ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
(Бања Лука, 30. мај 2014)**

Поштовни учесници скупа,

Велико ми је задовољство да у име Академије наука и умјетности Републике Српске као организатора овог еминентног скупа, све вас срдечно поздравим и пожелим пун успјех у раду. Моје задовољство и захвалност према вама, тиме су већи што сте одвојили своје вријеме на припреми реферата и данас дошли оvdје, у ово вријеме природних непогода – поплава, у којима је страдао велики број људи и начињена огромна материјална штета.

Скуп би у оваквим приликама требало одгодити, али смо процијенили да га због његовог историјског значаја ипак треба одржати, али уз максималну штедњу и скраћено вријеме трајања. Касније одржавање скупа неби имало ефекта, јер ће и други широм Европе одржати овакаве и сличне скупове, на којима ће како смо обавијештени бити покушаја прекрајања већ доказаних историјских чињеница. Зато је од виталног интереса да наша домаћа интелектуална снага каже оно битно – историјски провјерено и исправно о узроцима и посљедицама Првог свјетског рата.

Први свјетски рат, његови узроци и посљедице, као и непосредни повод тема су која је испунила цијели двадесети вијек, и то врло интензивно до Другог свјетског рата. Ова тема оживљена је нагло примицањем стогодишњице великог рата. На обиљежавању Првог свјетског рата највише институирају земаље које су га проузроковале, али не зато да би се поменуо тај свјетски догађај, већ да би са себе скинуле кривицу на његово изазивање и пребациле је на жртву, а то је у овом случају Србија и српски народ у цјелини.

Није узрочник Првог свјетског рата ни мала и мирољубива Србија, нити припадник Младе Босне Гаврило Принцип, већ су узрочник јак

европске силе, прије свих тадашња Немачка и Аустроугарска и њихова империјална и колонијална политика и експанзија.

Због свега овога научне институције и интелигенција, а посебно историчари, правници, филозофи и социолози морају дићи свој глас да се сузбију покушаји фалсификата догађаја (атентата) из 1914. године и да се онемогући приписивање Србима одговорност за изазивање рата. Свођење узрока свјетског рата на атентат малољетног патриоте Гаврила Принципа, његово проглашење за српског националисту и теротисту апсурдно је и лицемјерно. Атентат је израз протеста младих патриота „Младе Босне“, који су били по националности Срби, Хрвати, Муслимани и други, задојени идеологијом југословенства. Они су се борили против окупације, за ослобођење Босне и Херцеговине, а не Србије.

Данас је борба за нови свјетски поредак, доминацију, престиж и моћ. У ту сврху жели се искористити и стота годишњица великог рата. Све то чини ово вријеме парадоксалним и контрадикторним. Човјечанство се нашло у противријечном свијету, у коме мали народи постају жртве, без обзира на то што су други криви за све недаће, а не они. Зато је и ова начуна конференција прилика да се на објективан, аргументован и историјски валидан начин прикажу узроци и посљедице, па и повод Првог свјетског рата. На овом скупу су интелектуалци и компетентни за наведену проблематику и ослобођени дневне политике и идеолошког комплекса. Овим људима је једино мјерило објективна истина, чињенице и подаци сигурне провенијенције.

Академија је организовала овај научни скуп, јер је њена дужност, као установе од посебног друштвеног интереса, да се аргументима супротстави свима који злонамјерно фалсификују историју, који пишу књиге, држе говоре и продукују разне информације у којима износе неистине. Зато несмијемо дозволити да фалсификати постану истина и да се на њима пише историја.

Увјерен сам да ће овај скуп компетентних људи, дати прави и већ раније потврђени научни сноп свјетла и истине на мјесто и улогу Србије и Срба у цјелини, прије, у току и након Првог свјетског рата, па и на мјесто и улогу империјалних сила, које су рат и започеле.

Још једном вам желим успјех у вашем племенитом раду.

Х в а л а !